

РЕШЕНИЕ

№ 578

гр. Варна, 26.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 5 СЪСТАВ, в публично заседание на
дванадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Георги Митев

при участието на секретаря Калина Ив. Караджова
като разгледа докладваното от Георги Митев Административно наказателно
дело № 20223110200651 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.72 ал.4 от Закона за Министерството на вътрешните работи/ЗМВР/. Образувано по жалба вх.№ 10527/16.02.2022 г. на Г. ГР. ЯМБ. ЕГН *****, срещу заповед за задържане на лице рег.№ 43633-62/04.02.2022 г., издадена издадена от Г. Н. Г. – младши инспектор при Второ РУ при ОД на МВР Варна, с която на основание чл.72 ал.1 т.1 от ЗМВР Я. е бил задържан за срок до 24 часа в помещение за временно задържане на Второ РУ при ОД на МВР Варна.

С жалбата се счита заповедта за незаконосъобразна, издадена в нарушение на процесуалния и материалния закон, поради което се моли съда за нейната отмяна и осъждане на ответника да заплати адвокатско възнаграждение.

Жалбата е подадена до Районен съд Варна и по същата е образувано административно наказателно дело/АНД/ № 651/2022 г.

В съдебно заседание въззивникът, редовно призован, се явява лично, представлява се от адвокат Д.С. от Адвокатска колегия Варна, редовно упълномощена. По същество адв.С. поддържа жалбата, моли съда да приеме, че заповедта е незаконосъобразна. В нея не били изложени фактическите основания за издаването □, не било посочено в какво качество е задържано лицето, за какво престъпление е заподозрян и по този начин в крайна сметка оставали неясни съображенията административния орган да постанови задържането. От приложеното копие от ДП 140 не ставало ясно каква е съпричастността на Л. Я.. Според адв.С. непосочването на конкретни обстоятелства, обосноваващи постановеното задържане, по същество представлява липса на мотиви, като засяга правото на защита на адресата на акта и пречатства съдебната проверка относно наличието на материално-правните предпоставки предвидени в чл.72 от Закона за МВР. Счита, че в съдържанието на заповедта липсва съществен реквизит, а именно не са посочени в изискуемата кумулативна наличност по смисъла на чл.74 ал.2 т.2 от Закона за МВР фактическите и правни основания за задържането на Я.. На практика в заповедта не било посочено

никакво конкретно основание за задържане. Според адв.С. за да бъде законосъобразна такава принудителна административна мярка в случая за административния орган важи императивното изискване да посочи конкретни данни, от които да може да се направи обосновано предположение, че лицето е извършило или е съпричастно за извършването на конкретно престъпно деяние. Такива данни не били посочени, с неизлагането на мотиви в административния акт се е стигнало до съществено нарушение на закона и е налице основание за отмяна на акта, каквато била и трайно установената съдебна практика. Акцентираща, че в случая се касае за засягане на едно от основните права на човека – правото на свобода, обект на изключителна защита от Европейска конвенция за правата на човека и следва да бъде съобразена разпоредбата на чл.5 параграф 2 от същата, съгласно която на всяко арестувано лице следва незабавно да бъдат съобщени ясно и конкретно основанията за арестуването му. Моли съда да отмените заповед за задържане издадена на 04.02.2022 г. от Г. Н. Г. , служител при Второ РУ, като недоказана, необоснована и незаконосъобразна, издадена при съществени нарушения на процесуалните правила и неправилно приложение на материалния закон и да им бъде присъдено адвокатско възнаграждение.

Въззиваемата страна - младши инспектор Г. Н. Г. от Второ РУ при ОД на МВР Варна, редовно призован, се явява лично и се представлява от процесуален представител – главен юрисконсулт при ОД на МВР Варна Г.Г. Г.. По същество Г. приема за установено в случая, че е имало евентуално данни за някаква съпричастност на лицата с престъпление от подобен характер. Това било установено от заявителските материали, които са подавани спрямо лицата, начина и времето, в което са открити, носене на инструменти, дрехите, с които са били и това е довело до необходимостта от задържане, с оглед снемане на обяснения, установяване на фактическата обстановка и преценка има ли евентуално съпричастност. Според Г. Законът за МВР позволявал такова задържане, тъй като при него се изисквали само данни, а не по подобие на НПК достатъчно данни за престъпление. Това е дало възможността на административния орган да издаде процесния акт, който счита за мотивиран в достатъчна степен. Моли съда да остави жалбата без уважение, да потвърди така издадения индивидуален административен акт като правилен и законосъобразен и за присъждане на юрисконсултско възнаграждение и п р ави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

ОТ ФАКТИЧЕСКА СТРАНА:

С оглед събраните по делото доказателства, съдът прие за установено от фактическа страна следното:

Свидетелите Г. Н. Г. и Д. ПЛ. П. работели във Второ РУ при ОД на МВР Варна, Г. на длъжност младши инспектор, а П. на длъжност командир на отделение.

На 03.02.2022 г. Г. и П. застъпили в 20 часа нощна смяна до 08 часа на 04.02.2022 г. като автопатрул 213 с район на обслужване ж.к.Васил Левски.

На 04.02.2022 г. около 00:20 часа Г. и П. били спрели служебния автомобил на бул.Христо Смирненски до МБАЛ Света Марина АД и работели по контрол на автомобилния транспорт. Видели приближаващия се лек автомобил Пежо 106 с рег.№ В 1236 РК, подали му знак и той спрял. Автомобилът управлявал Г. ГР. ЯМБ., в него се намирал и сина му Л.Г. Я.. Полицейските служители взели документите на лицата и автомобила и им разпоредили да останат на място. Г. и П. се свързали с оперативния дежурен в оперативно-дежурна част на Второ РУ на МВР И.А. Д. и му докладвали за

спрения автомобил и данните на лицата, както и че Л.Г. Я. е със замърсени от машинно масло ръце и дрехи и че в автомобила се намирали няколко броя крика за автомобил. Св.Д. им наредил лицата да бъдат отведени в районното полицейско управление.

През това време Л. Я. успял да се свърже по телефона с майка си, казал □, че са били спрени и че им извършват проверка и че най-вероятно ще бъдат отведени във Второ РУ на МВР.

В изпълнение на изискванията за транспортиране на лица в полицейски автомобил бил извикан друг автопатрул на Второ РУ на МВР в състав А.И.Х. и Г.М.А.. Г. и П. качили в автомобила Г.Я., Х. и А. качили в техния автомобил Л. Я. и ги отвели в полицейското управление, автомобилът на Я. останал на мястото на проверката.

Дежурен офицер във Второ РУ на МВР през това време била Т. Н. Н..

Г.Я. на няколко пъти попитал полицейските служители каква е причината за тяхното задържане, но не получил отговор.

От Г. Н. Г. – младши инспектор Второ РУ при ОД на МВР Варна е изготвена Заповед за задържане на лице Г.Я. рег.№ 4363з-62 от 04.02.2022 г., издадена в 01:20 часа. В заповедта е посочено, че лицето се задържа във връзка с ДП № 140, има отбелязване, че лицето е освободено в 09:15 часа на 04.02.2022 г. поради отпаднала необходимост с подпис на Д.С.. Г.Я. подписал заповедта и получил екземпляр от нея, като не е посочен час на връчване.

Г.Я. попълнил декларация, че желае защита от служебен адвокат, че желае медицински преглед от лекар и че не желае член от семейството му или друго лице да бъде уведомено за задържането му.

От Г. Н. Г. – младши инспектор Второ РУ при ОД на МВР Варна е изготвен протокол за обиск на лице, от който е видно, че в Г.Я. са намерени свидетелство за управление на МПС, 3 броя тото-фишове, свидетелство за регистрация на МПС, 55.35 лева в банкноти и монети, 3 банкноти по 1 долар, карта, ключове, мобилен телефон. С разписка за приети вещи и пари на задържано лице сумата била предадена на съхранение на Ж.М. и в следствие с разписка била върната на Г.Я..

В 02:30 часа Г.Я. е прегледан от д-р Ж. от Център за спешна медицинска помощ Варна и е съставен фиш за спешна медицинска помощ, от който е видно, че няма травматични увреди и сериозни оплаквания, единствено съобщава за главоболие, обща отпадналост и болка в мускули и стави.

Била попълнена заповед за зачисляване за хранене на лице задържано във Второ РУ-Варна на основание чл.72 от ЗМВР.

Около 02:15 часа в сградата на Второ РУ на МВР отишла майката на Л. Я., която заявила, че същият е с положителен тест за COVID и след пристигане на екип на Спешна медицинска помощ и тестване тази информация се потвърдила.

В съдебно заседание бяха разпитани в качеството на свидетели Т. Н. Н., Д. ПЛ. П., И.А. Д. и Д. Г. С..

От завереното копие на месечен график на полицейските органи във Второ РУ при ОД на МВР Варна за месец февруари 2022 г. е видно, че Г. Н. Г. и Д. ПЛ. П. на 03.02.2022 г. са били нощна смяна, а от заверено копие от ежедневна ведомост на личния състав от Второ РУ е видно, че на дата 03.02.2022 г. Г. Н. Г. и Д. ПЛ. П. са били нощна смяна от 20 до 08 часа като автопатрул 213 с участък за обслужване кв.Левски.

Според докладна записка рег.№ 436р-4813/04.02.2022 г. за задържане на лице, изготвена от полицаи П. по време на дежурството му около 01:25 часа на бул.Христо

Смирненски до МБАЛ Света Марина спрели л.а.Пежо 106 с рег.№ В 1236 РК, установили лицата като водач Г. ГР. ЯМБ. и спътник Л.Г. Я.. Проверили автомобила и съставили протокол на място. Забелязали, че ръцете на Л.Г. били черни и омаслени, имал същите следи и по дрехите, за което не дал смислено обяснение. Докладвали на ОДЧ и по негово разпореждане задържали лицата в РУ във връзка с ДП № 140.

В книгата за задържани лица във Второ РУ под № 66 е записан Г. ГР. ЯМБ., задържан със заповед за задържане № 43633-62 от 04.02.2022 г. 01:20 часа, с основание за задържане чл.72 ал.1 т.1 от ЗМВР във връзка с ДП 140, служител задържал лицето Д.П. и Г.Н.Г., час на настаняване на задържаното лице в помещението за настаняване на задържани лица 04.02.2022 г. 03:20 часа, служител, който работи с лицето Д.С., дата и час на извеждане на лицето от помещението за настаняване 04.02.2022 г. 08:40 часа за разпит, връщане в 09:10 часа, основание за освобождаване на лицето снето обяснение, дата и час на освобождаване 04.02.2022 г. 09:15 часа, име на служителя, разпоредил освобождаването Д.С..

От писмо № 436р000-2331/21.02.2022 г. на началника на Второ РУ при ОД на МВР Варна/л.24/ е видно, че от монтираните във Второ РУ-Варна камери за видеозаснемане няма налични файлове и съхранени записи за периода на 04.02.2022 г. при задържането на Г. ГР. ЯМБ..

Към въззивната жалба са приложени:

- заверено копие от вносна бележка от 16.02.2022 г. за внесена сума 10.00 лева такса за жалба срещу заповед за задържане;
- заверено копие от адвокатско пълномощно за адв.Д.С.;
- заверено копие от заповед за задържане на лице от 04.02.2022 г.;
- заверено копие от протокол за обиск на лице от 04.02.2022 г.
- заверено копие от декларация от 04.02.2022 г.
- заверено копие от протокол за извършване на проверка на лични вещи от 04.02.2022 г.

От съда бяха изискани и приложени към делото:

1. Представени от началника на Второ РУ при ОД на МВР Варна:

- заверени копия от страници от книгата за задържани лица във Второ РУ с данни за задържано лице под № 66 Г. ГР. ЯМБ.;
- заверено копие от докладна записка УРИ 436р-5034/07.02.22 г. от полицаи Ж. Д.М.;
- заверено копие от докладна записка УРИ 436р-5035/07.02.22 г. от полицаи Г.М.А.;
- докладна записка рег.№ 436р-4813/04.02.2022 г. за задържане на лице, изготвена от полицаи П.;
- заверено копие от месечен график на полицейските органи във Второ РУ при ОД на МВР Варна за месец февруари 2022 г.;
- заверено копие от ежедневна ведомост на личния състав от Второ РУ за дата 03.02.2022 г.;
- заверено копие от Заповед за задържане на лице рег.№ 43633-62 от 04.02.2022 г., издадена от Г. Н. Г. – младши инспектор Второ РУ при ОД на МВР;
- заверено копие от фиш за спешна медицинска помощ;

- заверено копие от протокол за обиск на лице;
  - заверено копие от декларация;
  - заверено копие от разписка за приетите и за върнатите вещи и пари от задържано лице;
  - заверено копие от заповед за зачисляване и отчисляване за хранене на задържано лице.
2. Удостоверение рег.№ 365000-7435/23.02.2022 г. от началник на Сектор Човешки ресурси при ОД на МВР Варна, че със заповед рег.№ 365р-1892/01.04.2021 г. на директора на ОД на МВР Варна Г. Н. Г. е назначен на длъжност „полицай в Група Опазване на обществения ред“ към Второ РУ при ОД на МВР Варна, считано от 09.04.2021 г., която длъжност заема и към момента.

Описаната фактическа обстановка се установява и потвърждава от събраните по делото доказателства, а именно: свидетелските показания на Т. Н. Н., Д. ПЛ. П., И.А. Д. и Д. Г. С., писмените доказателствени средства, подробно изброени по-горе, приети и приложени към делото на основание чл.283 от НПК.

ПО ДОКАЗАТЕЛСТВАТА:

Според свидетелските показания на свидетелката Т. Н. Н. от 08:30 часа на 03.02.2022 г. до 08:30 на 04.02.2022 г. била дежурен офицер в районното управление. Намирала се в управлението след работното време на другите служители, приемала сигнали и разпитвала тъжители. Около 01:20 часа на 04.02.2022 г. ☐ се обадил оперативния дежурния по управление ИВ. Д. и ☐ казал, че служители от автомобилния патрул са задържали две лица, които водят в районното. Тя разпитвала тъжител и след това слязла долу в стаята, където се обработват документи на задържаните лица. Били двама мъже, баща и син, на полицаите направило впечатление, че синът бил с мръсни ръце. Колегите ☐ започнаха да изготвят документи за тяхното задържане и настаняване в помещението за задържане. Г.Я. няколко пъти питал защо е задържан, униформените полицаи и тя му обяснила, че ще бъде задържан за 24 часа, казала му, че има основания за неговото задържане и това е. Задържането на лицето било във връзка с чл.72 т.1 от Закона за МВР, тъй като колегите ☐ преценили, че има данни да бъде задържано лицето. Не може да каже кой е разпоредил задържането на лицата за 24 часа. След работно време само дежурния офицер или оперативния дежурен могат да разпоредят задържане. През деня като дежурен имала подадени и образувани две досъдебно производства за кражба на катализатори, имало и друга кражба и поради тази причина лицата били задържани евентуално да бъде установено имат ли някаква съпричастност или не. Не е давала разпореждане за предварителното задържане на лицето Г.Я.. Не може да каже след това дали са били разпитвани лицата и по кой случай.

Д. ПЛ. П. свидетелства, че е бил с колегата си Г.Г. в наряд като автопатрул, работели по КАТ и спирали коли до МБАЛ Света Марина. Спрели автомобила с водач Г.Я. и още едно лице и докладвали по станцията данните за лицата и автомобила и че ръцете на един от двамата били омаслени, а дрехите му мръсни. В автомобила според П. имало няколко крика. Пригответи протокол за проверката на автомобила. Изчакали около 5-10 минути, тогава оперативният дежурен от управлението ИВ. Д. им казал да ги заведат в районното. Извикали и другия патрул и закарали двете лица в

полицейското управление. В районното управление оперативния дежурен или дежурния офицер Т.Н. им казал да ги задържат по досъдебно производство за кражба на катализатори. Той лично попълнил документи за задържането и на двете лица, но не се сеща за кое точно лице какви документи е попълвал, но двамата с колегата си Г.Г. попълнили документите. В такива случаи в книгата на задържани лица попълвали данни на задържаните лица, резултат от медицински преглед, кога е настанен и в коя от двете клетки, извеждан ли е за разпит, дали е конвоиран някъде и времето на освобождаване. Не може да каже дали Г.Я. е разпитван, след това други техни колеги се занимавали със задържаните. Според П. обяснили на лицата какво е основанието за задържането им когато ги завели в районното управление, защото преди това и те не знаели какво е. Казали им, че ги задържат по някакво досъдебно производство за кражба на катализатори, но не си спомня номер и дата. Дежурният офицер или оперативният дежурен, не може да си спомни кой точно, им дал номер, който да впишат в екземплярите на заповедта. В самата бланка на заповедта за задържане в графата на чл.72 ал.1 добавил точка 1. Дежурен офицер тогава бил Т.Н.. Съдът не кредитира показанията на св.П. в частта им, че са казали на лицата, че ги задържан по досъдебно производство за кражба на катализатори, защото в тази им част те не се подкрепят от писмените доказателствени средства и другите свидетелски показания.

Според свидетеля И.А. Д. той работи като младши оперативен дежурен във Второ районно полицейско управление Варна. Давал 24-часови оперативни дежурства в оперативната дежурна част в управлението. През тези дежурства приемал сигнали, съответно изпращал патрули, извършвал справки, осъществявал координация между патрулите и другите районни управления. За конкретния случай около един и тридесет часа колегите му Г.Г. и Д.П., които били патрул, поискали справка за лица. При извършване на справка в сървъра на МВР установил, че лицата имали множество заявителски материали. В последните няколко дежурства, които давал, имало доста произшествия от този вид, за които те имали заявителски материали и също така му докладвали, че същите имат инструменти в автомобила и ръцете им били черни, мазни от някаква дейност. Д. се опитал да се свърже с някой началник от групите или от сектор криминална полиция, било доста късно, никой не вдигнал телефона и тогава той разпоредил на колегите си да докарат лицата в управлението, за да могат поне да им свалят обяснения. Доведени били двете лица. Според Д. след като бъдат доведени лица в полицейското управление трябва да им бъде издадена заповед за задържане. Той разпоредил задържането на лицата във връзка с ДП 140. Той решил основанието за задържане да е това конкретно досъдебно производство, тъй като имали заявителски материали в системата, в същия ден имали два или три такива случаи, като този номер на ДП бил на един от тези заявителски материали за кражба на катализатори и затова той посочил този номер на полицаите, изготвящи документите за задържане на лицата. Според Д. на всяко едно лице, което се задържа, се разясняват правата и причината за задържане, в случая това било във връзка с извършване на проверка по ДП 140 за кражба на катализатори. Той не е изготвял лично документи за задържане на лицата. След довеждането на лицата уведомил дежурния офицер и той е взел решение за последващото развитие. Издадените заповеди за задържане на тези две лица били регистрирани в информационния масив. Съдът не кредитира показанията на св.Д. в частта им, че отведените в управлението лица имали множество заявителски материали за произшествия от този вид, тъй като за тези твърдения не бяха представени доказателства и свидетелските показания не се подкрепят от писмените доказателствени средства и показанията на останалите свидетели.

Свидетелят Д. Г. С. работи във Второ РУ при ОД на МВР Варна като разузнавач в Сектор „Криминална полиция“. Работи редовна смяна и когато отишъл на работа в осем и половина часа го уведомили, че има задържано лице Г.Я.. С. работел по линия на престъпленията свързани с МПС. Последните дни имало много извършени кражби на катализатори в района на Второ районно управление, последната в кв.Чайка предната вечер. Колегите му предали, че при задържането лицата са били със замърсени дрехи, имали са инструменти в автомобила, че имат множество предишни криминални прояви. Разговарял с разследващия полицай, при който била последната кражба от предната вечер и той му каза ако установи някакви данни, че е съпричастно лицето към кражбата да му се обади да предприеме действия по НПК. С. снел писмено сведение на Г.Я., не установил нещо незаконно и после след като му разпоредил началника му, го освободил. Не познава Г.Я. отпреди като криминален контингент. В книгата за задържаните лица се вписвало кога се извежда задържаното лице и от кой служител, кога го връщат и при освобождаването се вписвало името на служителя, който го е освободил. Писменото сведение, което снел от Г.Я. предал на прекия си началник на групата, според него Мирослав Ванчов, който след това му разпоредил да освободи лицето.

Според показанията на свидетеля Л.Г. Я., син на жалбоподателя бил на гости във Винаца при дядо му, към 01 часа през нощта се обадил на баща си да отиде да го прибере. Пред Терапията били спрени със стоп-палка от патрулен автомобил. Когато спрели им взели документите. Полицайте се забавили с проверката, на място пристигнал и втори патрулен автомобил. Бил направен обиск на колата. Казали им, че трябва да ги отведат до районното управление, такова било нареждането. Като отишли в управлението им казали, че ще бъдат задържани, не им казали основанията за задържането. Дали им заповед за задържане. Той при първоначалната проверка успял да се обади на майка си и след това тя отишла в районното управление. Занимавал се с ремонт на автомобили, диагностика на място.

Съдът кредитира показанията на разпитаните по делото свидетели с посочените изключения, тъй като те кореспондират помежду си, допълват се взаимно и се подкрепят от писмените доказателства.

Съдът кредитира изцяло и приобщените писмени доказателствени средства като обективни, непротиворечиви, взаимно допълващи се и представящи в хронологичен ред събитията.

ОТ ПРАВНА СТРАНА:

По допустимостта на въззивната жалба:

Заповед за задържане на лице рег.№ 43633-62 от 04.02.2022 г. , издадена от Г. Н. Г. – младши инспектор Второ РУ при ОД на МВР Варна, е връчена на Г. ГР. ЯМБ., като не е посочена дата и час на връчването.

Жалбата срещу заповедта е подадена от Г. ГР. ЯМБ. чрез адвокат Д.С. до Районен съд Варна на 16.02.2022 г., видно от входящия ѝ номер.

От приложеното към жалбата пълномощно е видно, че Г. ГР. ЯМБ. е упълномощил адвокат Д.С. да го представлява по всички наказателни дела, по които е страна, да завежда и води делата.

В закона за МВР не е посочен срок за подаване на жалбата. Съгласно чл.149

ал.1 от Административно-процесуалния кодекс/АПК/ административните актове могат да се оспорят в 14-дневен срок от съобщаването им.

Жалбата е подадена в законоустановения срок, от процесуално легитимно лице, срещу административен акт, подлежащ на обжалване, пред компетентния районен съд по седалището на органа, издал заповедта, поради което същата е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

По компетентността на издателя на заповедта:

Съгласно чл.74 ал.2 от ЗМВР писмената заповед за задържане се издава от полицейски орган. Съгласно служебно изисканото и представено Удостоверение рег.№ 365000-7435/23.02.2022 г. от началник на Сектор Човешки ресурси при ОД на МВР Варна, със заповед рег.№ 365р-1892/01.04.2021 г. на директора на ОД на МВР Варна Г. Н. Г. е назначен на длъжност „полицай в Група Опазване на обществения ред“ към Второ РУ при ОД на МВР Варна, считано от 09.04.2021 г., която длъжност заема и към момента. Г. има качеството на полицейски орган и заповедта за задържане е издадена от компетентен орган.

Същност и цел на мярката полицейско задържане на лице:

Правото на свобода и сигурност е едно от основните човешки права, защитено от Конституцията на Република България, Европейската конвенция за защита правата на човека, приета от Съвета на Европа, Хартата за основните права в Европейския съюз и Всеобщата декларация за правата на човека на Организацията на Обединените нации.

Условията за накарняване на това основно човешко право чрез задържане на конкретно лице във връзка с извършено престъпление са изчерпателно посочени в законодателството на страната ни, а процедурата за неговото осъществяване е строго формална. Неспазването ѝ винаги води до отмяна на задържането.

Една от тези възможности е задържане на лице от полицейски органи по чл.72 от Закона за МВР. Издаването на заповед за полицейско задържане за 24 часа е едно от най-често срещаните основания за краткотрайно лишаване от свобода по данни за съпричастност на едно лице към извършване на престъпление.

По своята правна същност, мярката "задържане за срок от 24 часа" по реда на чл.72 - 75 от ЗМВР представлява принудителна административна мярка на орган на власт, непосредствено засягащо правната сфера на адресата.

Мярката „полицейско задържане за 24 часа“ може да има превантивен или преустановителен характер. Тя се предприема с цел да се предотвратят вредните последици от извършено престъпление или да се осуети прикриването му. Мярката се постановява и с цел започване на разследване срещу вероятния извършител. Целта на мярката по чл.72 ал.1 т.1 от ЗМВР не е да се наложи наказание за установено по категоричен начин престъпление, а да се попречи на уличения в извършването му или да се укрие или да извърши друго престъпление или да осуети наказателно преследване. Допълнителна допустима цел на тази мярка е създаване на възможност на полицейските органи да извършат неотложни действия, чрез които да бъдат събрани достатъчно данни за образуване на наказателно производство или да бъдат опровергани наличните данни за съпричастност на задържаното лице към извършването на престъпление.

По материалния закон:

Заповедта за задържане на лице е документ, регламентиран в Закона за МВР и

като такъв трябва да отговаря на изискванията на този специален закон относно наличието на предпоставки за издаването му, форма и съдържание, но също така е и индивидуален административен акт и като такъв трябва да отговаря и на изискванията и на общия закон ГПК относно форма, критерии и съдържание на такъв акт.

На първо място трябва да са налице материалноправните предпоставки на чл.72 ал.1 от Закона за Министерство на вътрешните работи. Тъй като в случая няма данни за наличие на другите посочени в чл.72 ал.1 от ЗМВР предпоставки, а и с оглед на факта, че в самата заповед като основание за задържането е посочена нормата на чл.72 ал.1 т.1 от ЗМВР следва да се установи наличие на законови предпоставки за прилагането □ в тази алтернатива. Съгласно цитираната разпоредба полицейските органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление. Заповедта следва да съдържа правната квалификация на разследваното престъпление и да е мотивирана със съпричастност на лицето към извършването му. Лицето трябва да е информирано за всички обстоятелства, които се разследват като елементи на извършено престъпление. Следва в заповедта да се посочи на базата на какви установени обстоятелства полицейският орган е разполагал с предварителни данни за извършено престъпление именно от задържаното лице. От правно значение в производството по оспорване на заповедта за задържане за срок до 24 часа е наличието на данни за извършено престъпление от задържаното лице и те да са известни на полицейските органи преди задържането.

Съобразно разпоредбата на [чл.168 ал.1 от АПК](#) съдът в настоящото производство преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по [чл. 146 от АПК](#).

За валидност на конкретния административния акт е необходимо да са налице в тяхната съвкупност всички изисквания, а именно: да е издаден от компетентен орган, в изискуемата форма, при спазване на административно-производствените правила, да не противоречи на материалноправните разпоредби и да съответства с целта на закона. Липсата на някои от визираните по-горе предпоставки води до незаконосъобразност на административния акт и е основание за отменянето му.

В случая оспорената заповед е издадена от компетентен орган както бе посочено по-горе.

Спазена е предвидената от закона писмена форма, така както предвижда нормата на [чл.74 ал.1 от ЗМВР](#) - издадена е писмена заповед за задържане, спазени са и разпоредбите на [чл.74 ал.3](#) и [6 от ЗМВР](#). Задържаният е попълнил декларация, че е запознат с правата си по чл.74 ал.2 т.6, букви а – г, като е декларира желанието от него способ за осъществяването им, заповедта е подписана от него и от полицейския орган, препис от заповедта е била връчена на задържания срещу подпис.

Заповедта съдържа част от задължителните реквизити, посочени в специалната норма на [чл.74 ал.2 от ЗМВР](#), а именно: вписани са името, длъжността и местоработата на служителя, издал заповедта, както и данните индивидуализиращи задържаното лице – трите имена, ЕГН и адрес, датата и час на задържането. Разяснени са правата на задържаното лице по [чл.72 ал.3-6](#) и [чл. 73 от ЗМВР](#).

В оспорената заповед обаче липсва съществен реквизит, а именно - не са посочени в изискуемата кумулативна наличност по смисъла на [чл.74 ал.2 т.2 от ЗМВР](#) фактическите и правни основания за задържането на жалбоподателя. Съгласно [чл.59 ал 2 т.4 от АПК](#), съществена част от формата, в която следва да бъде издаден един административен акт, е излагане на фактически и правни основания за издаването му.

Следователно, това са два отделни реквизита, които имат самостоятелно значение и не се припокриват. В тази връзка следва да се посочи, че фактическите и правни основания, съдържащи се в оспорената заповед определят и предмета на доказване и само тези основания следва и могат да бъдат доказвани от ответната страна с допустимите доказателствени средства.

В конкретния случай видно от оспорената заповед, посоченото в нея правно основание е чл.72 ал.1 т.1 от ЗМВР. Съгласно посочената разпоредба полицейските органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление. От фактическа страна в заповедта не е посочено никакво основание за задържане. В контекста на горното в заповедта липсва изискуем от нормата на чл.74 ал.2 т.2 от ЗМВР реквизит - фактически основания за издаването на заповедта за задържане. Съгласно константната съдебна практика - Решение № 3506/12.03.2012 г. по адм. дело № 15620/2011 г. на ВАС, Решение № 4410 от 02.04.2009 г. на ВАС по адм. д. № 6839/2008 г., Решение № 9338/18.06.2019 г. по адм.дело № 426/2019г. на ВАС и др. фактическите основания за издаване на административен акт са юридическите факти, от които органът черпи упражненото от него публично субективно право. Затова липсата им не само не позволява индивидуализираното му, за да бъде то проверено, а сочи пряко на неговото отсъствие. Липсата на фактическо основание не може да бъде заместена от посочване на правни основания, какъвто е процесният случай.

За да бъде законосъобразно наложена такава принудителна административна мярка, в случая за административния орган важи императивното изискване да посочи **конкретни** данни, от които да може да се направи обосновано предположение, че лицето е извършило или е съпричастно към извършването на **конкретно** престъпление. Тези данни следва да са посочени точно, конкретно и ясно. Това е основно задължение за обосноваване при упражненото от органа правомощие в рамките на предоставената му власт, с него законодателят цели осигуряване на възможност за адресата на акта да защити правата си.

Изискването за обосноваване на административния акт е една от гаранциите за законосъобразност на същия, които законът е установил за защитата на правата и правнозащитените интереси на гражданите и организациите - страни в административното производство. Тази гаранция се проявява в две насоки. С излагането на мотивите се довеждат до знанието на страните съображенията, по които административният орган е издал съответния административен акт. Това подпомага страните в избора на защитните средства и въобще при изграждането на защитата им срещу такива актове. От друга страна наличието на мотиви улеснява и прави възможен контрола върху законосъобразността и правилността на акта, упражняван при обжалването му пред по-горния административен орган и пред съда, допринася за разкриване на евентуално допуснатите закононарушения, разкрива и възможности за контрол над случаите, в които въпросът е решен по целесъобразност, но са надхвърлени рамките на предоставената на административния орган оперативна самостоятелност. Значението на изискването за мотиви според АПК е такова, че тяхното неизлагане към административния акт съставлява съществено нарушение на закона и основание за отмяна на акта. Посочването само на приложимите разпоредби, но без да се посочат специфични обстоятелства или действия само по себе си не може да бъде достатъчно основание да се направи извод, че са налице достатъчно данни за съпричастност на Я. в извършване на престъпление. В конкретния случай оспорената заповед съдържа само правното основание по чл.72 ал.1 т.1 от ЗМВР за издаването □ и посочване на номер на досъдебно производство. Така мотивирана заповедта не

отговаря на изискванията по чл.74 ал.2 т.2 от ЗМВР да съдържа фактически основания за задържането. В този смисъл е Решение № 8559 от 06.06.2019 г. по адм. д. № 6030/2018 на Върховния административен съд и Тълкувателно решение № 4 от 22.04.2004 г. на ВАС по д. № ТР-4/2002 г., ОС.

В този смисъл следва да се има предвид и Решение от 24.06.2014 г. на Европейския съд по правата на човека по делото на П. и П. срещу България, в което е прието, че единствено посочване на правното основание за ареста, приемано самостоятелно, е недостатъчно, а при липса на конкретна фактическа обосновка на необходимостта от задържането, то се явява несъвместимо с принципа за защита на лицата от произвол. В същото решение е посочено още, че според чл.5, § 1, б.с (буква „в“) от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи изисква лицето да е задържано по „обосновано подозрение“, че е извършило престъпление и че такова подозрение не може да бъде общо и абстрактно (параграф 46). Поради това задържането следва да бъде обосновано с конкретни данни за извършване на престъпление от съответното лице или данни за съпричастност на лицето към извършването на конкретно престъпление. Такива мотиви за задържането му не се установиха и в другите представени и изискани документи, каквато възможност е посочена в решението.

За да обоснове правото на органа да упражни предоставеното му правомощия в рамките на неговата власт и за осигуряване възможност на адресата на акта да защити правата си е следвало в заповедта за задържане по чл.72 ал.1 т.1 от ЗМВР да са описани конкретни фактически обстоятелства свързани с това коя от дейностите по чл.6 от ЗМВР е осъществявал полицейският орган, какво е било поведението на адресата в частност да бъдат посочени конкретни факти, че лицето е извършило престъпление или е съпричастно към извършването на такова. В случая в заповедта липсват обективирани каквито и да било факти и обстоятелства релевиращи наличието на конкретни и обективни данни и обстоятелства, сочещи, че за лицето, спрямо което е постановено задържането по чл.72 ал.1 т.1 от ЗМВР, има данни, че е извършило престъпление.

Действително съгласно трайно установената съдебна практика мотивите за изготвяне на административен акт могат да бъдат изложени и в други документи съдържащи се в административната преписка, когато тези документи изхождат от издателя на акта. В случая обаче доколкото се касае до засягане на едно от основните права на човека – правото на свобода, обект на изключителна защита от ЕКПЧ следва да бъде съобразена разпоредбата на чл.5 § 2 от ЕКПЧ съгласно която на всяко арестувано лице следва незабавно да бъдат съобщени основанията за арестуването му. С други думи ако и мотивите да са изложени в документ, различен от оспорваната заповед, то този документ следва да е бил незабавно доведен до знанието на задържаното лице. Видно от съдържанието на заповедта, в нея не се съдържа никакво описание на престъплението, в което е заподозряно задържаното лице. Като основание за задържане на лицето е посочено единствено "във връзка с ДП № 140 ". Липсва описание на факти и обстоятелства относно извършено от Я. деяние, което е възможно да бъде квалифицирано като престъпление и липсата на описание на такива факти възпрепятства установяването им. Такива основания не се установяват и от представените по делото доказателства – копие от материалите по досъдебно производство № 140/2022 г. по описа на Второ РУ при ОД на МВР Варна. В административната преписка и по делото не са събрани доказателства, установяващи че към момента на издаване на заповедта за задържане са били налице данни за

съпричастност на жалбоподателя към извършено престъпление. В случая не е ясно защо е задържан Я., има ли достатъчно данни за негово участие в извършване на престъпление, тъй като липсва посочване на конкретно престъпление. В конкретния случай на задържане установяването на данните е в тежест на административния орган и в случая това не е направено. Доводът, че при задържането на Я. са били налице данни, че той с поведението си и с оглед наличието на инструменти в автомобила, който е управлявал, е съпричастен към извършване на престъпление, е неоснователен, след като такива данни не са отразени в оспорения акт и по преписката не са приобщени съпровождащите издаването му документи, които да индицират фактически обстоятелства в хипотезата на чл.72 ал.1 т.1 от ЗМВР. Посоченото в заповедта като основание за задържане досъдебно производство единствено като номер не представлява фактическо основание за издаване на оспорения акт, тъй като не става ясно въз основа на какви факти и обстоятелства е направено обосновано предположение, че лицето е извършило престъпление и респективно е съпричастно към извършване на конкретно престъпление. Непосочването на фактическите основания за издаване на заповедта и конкретно за задържането на лицето води до необоснованост на издадения акт и представлява самостоятелно и достатъчно основание за неговата отмяна – в този смисъл Решение № 7450 от 20.05.2019 г. по адм. д. № 15479/2018 на Върховния административен съд.

С процесната Заповед е ограничено правото на свобода и сигурност на жалбоподателя Я. по [чл.30 ал.1 от Конституцията на Република България](#) и [член 5, § 1, изр.1 от ЕКПЧ](#), чиято конституционна и международноправна защита императивно изисква чрез [чл.30 ал.2 от Конституцията на Република България](#) [вр.чл.74 ал.2 т.2 от ЗМВР](#), [чл.74 ал.6 от ЗМВР](#) и [член 5, § 2 от ЕКПЧ](#) основанията за задържането да му бъдат съобщени незабавно. Обратното, същата тази правна закрила и формираната трайна практика на ЕСПЧ по [член 5 от ЕКПЧ](#) изключва категорично възможността едно лице да бъде лишено от свобода, независимо под каква форма и за какъв срок, на неизвестни за него основания. Ето защо, след като необходимата информация за тях не се съдържа в процесната Заповед съгласно [чл.74 ал.2 т.2 от ЗМВР](#) и чрез връчването на неин препис по реда на [чл. 74 ал.6 от ЗМВР](#) не е доведена до знанието на жалбоподателя Я. при задържането му съгласно [член 5, § 2 от ЕКПЧ](#), фактическите негови основания не могат да се формулират, предявяват и доказват от постановилия го полицейски орган впоследствие. Липсата на фактическо основание не може да се преодолее чрез събиране на гласни доказателства в съдебната фаза на процеса – свидетелски показания.

Липсата на фактически основания за задържането в обжалваната Заповед препятства и съдебния контрол по [чл.72 ал.4 от ЗМВР](#) и [член 5, § 4 от ЕКПЧ](#), който се упражнява единствено в рамките на индивидуалния административен акт, чиято законосъобразност се оспорва. Този порок във формата на процесната заповед е съществен, не е незабавно отстранен от издалия я полицейски орган до задържането на жалбоподателя на 04.02.2022 г. съгласно [член 5, § 2 от ЕКПЧ](#), не подлежи на последващо саниране по делото и е самостоятелно абсолютно основание за отмяната ѝ.

В случая, както вече бе посочено оспорената заповед не съдържа конкретни фактически основания, довели до реализиране на правомощието на полицейския орган по [чл.72 ал.1 т.1 от ЗМВР](#). Липсата на основен реквизит на заповедта представлява сериозен порок във формата на акта по смисъла на чл. 146 т.2 от АПК, който не може да бъде саниран. Съчетан и с липсата на мотиви обосновава извод за незаконосъобразност и налага нейната отмяна.

По изложените съображения след осъществената проверка по [чл.168 от АПК](#), съдът намира жалбата за основателна – оспорената Заповед за задържане на лице рег.№ 43633-62 от 04.02.2022 г. , издадена от Г. Н. Г. – младши инспектор Второ РУ при ОД на МВР Варна, е незаконосъобразно издадена с нарушения по [чл.146 т.2](#) и [т.4 от АПК](#), поради което следва да се отмени на основание чл.172 ал.2 пр.2 от АПК.

По въззивната жалба:

Съдът приема възражението на въззивника, посочено във въззивната жалба, че в заповедта липсват обективирани каквито и да е било факти и обстоятелства, релевиращи наличието на конкретни и обективни данни и обстоятелства, соочещи, че има данни Г.Я. да е извършил някакво престъпление и да има основание да бъде задържан и че незаконно е бил лишен от свобода, като мотивите си за това съдът изложи по-горе.

Съдът приема възражението на въззивника, посочено във въззивната жалба, че заповедта не съдържа фактически основания за задържането и по този начин административния акт не е мотивиран, като съображенията си за това съдът изложи по-горе.

По аргументите на въззиваемата страна:

Съдът не приема аргументите на въззиваемата страна, изложени от процесуалния представител в съдебно заседание, че от преписката, от разпита на свидетелите и от заявителските материали, които са били подадени срещу Я. се установявало, че има евентуално данни за някаква съпричастност на лицето с престъпление от подобен характер. В преписката не се съдържат абсолютно никакви данни за съпричастност на Я. към извършването на някакво престъпление. Разпитаните свидетели в съдебно заседание посочват, че е имало извършени в последните дни преди датата на задържане няколко кражби на катализатори от леки автомобили, за които били подадени заявителски материали. Не бяха представени доказателства за наличието на такива заявителски материали освен служебно изисканото от съда копие от досъдебно производство № 140/2022 г. по описа на Второ РУ при ОД на МВР Варна, но дори и в него няма абсолютно никакви данни за някакво касателство на Я. в извършване на престъпление.

Съдът не приема аргументите на въззиваемата страна, изложени от процесуалния представител в съдебно заседание, че времето, когато са били спрени, наличието на инструменти в автомобила, наличие на зацапвания по ръцете на Л. Я. и дрехите, с които били облечени, е довело до необходимостта за задържането им с оглед снемане на обяснения и преценка на евентуална съпричастност. Г.Я. и синът му обяснили от къде идват и че Любомил Я. се занимава с диагностика и ремонт на автомобилни двигатели, което обяснява зацапванията по ръцете му и наличието на инструменти в автомобила. Тези обстоятелства по никакъв начин не могат да се определят като данни за извършено от лицата престъпление и да послужат като фактическо основание за тяхното задържане.

Съдът не приема аргументите на въззиваемата страна, изложени от процесуалния представител в съдебно заседание, че за задържане на едно лице по ЗМВР е достатъчно наличието само на данни, че е извършило престъпление, а не на достатъчно данни, каквото е изискването по Наказателно-процесуалния кодекс. Съгласно константната съдебна практика понятието "данни" по смисъла на ЗМВР и понятието "достатъчно данни" по чл.207 ал.1 от НПК са с различно съдържание. За да бъде образувано досъдебно производство по реда на НПК е необходимо да са налице

достатъчно данни, които да обосноват основателно предположение, че има извършено престъпление независимо от обстоятелството дали то е образувано срещу конкретно лице или срещу неизвестен извършител. За разлика, при прилагането на принудителна административна мярка "задържане за срок до 24 часа" по чл.72 от ЗМВР са необходими само данни за извършено престъпление от конкретното лице или съпричастие от негова страна при извършване на деянието. В тази връзка не е необходимо да са събрани доказателства, установяващи по категоричен начин вината на лицето, за извършено престъпление по смисъла на наказателния кодекс. Достатъчно е наличието на данни, обосноваващи предположението, че има вероятност лицето да е извършител на престъплението или да е съпричастно с него, което дава право на административния орган при условията на оперативна самостоятелност да наложи мярката – в този смисъл и Решение № 13003 от 02.10.2019 г. по адм. д. № 13133/2018 на Върховния административен съд. В оспорената заповед не е посочено за кой състав на престъпление по Наказателния кодекс са налични данни за извършване и от съдържанието □ не може да се направи обоснован извод, че жалбоподателят има някакво отношение към осъществяването на състав на някакво престъпление.

По разноските:

С оглед направените искания от процесуалния представител на въззивника за присъждане на адвокатско възнаграждение и от процесуалния представител на въззиваемата страна за присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение, съдът установи от правна страна следното:

От процесуалния представител на въззиваемата страна в съдебно заседание бе направено искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. При този изход на делото това искане се явява неоснователно и следва да бъде оставено без уважение.

От въззивника с въззивната жалба е направено искане за присъждане на адвокатско възнаграждение за безплатно оказана адвокатска помощ съгласно чл.8 ал.3 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Към въззивната жалба е приложено заверено копие от вносна бележка за внесена сума от 10.00 лева такса за жалба срещу заповед за задържане.

В съдебно заседание бяха представени договор за правна помощ и съдействие/л.73/, в който е посочено, че адвокатската помощ се оказва от адвокат Д.С. безплатно на основание чл.38 ал.1 т.2 от Закона за адвокатурата и списък на направени разноски по чл.80 от ГПК за присъждане на разноски – 10 лева за съдебна такса и 500 лева адвокатски хонорар.

От процесуалния представител на въззиваемата страна бе направено възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

По силата на чл.63д ал.1 от ЗАНН в производства пред районния и административния съд страните имат право на присъждане на разноски по реда на Административно-процесуалния кодекс/АПК/.

В АПК въпросът за разноските е третиран в чл.12 ал.3 според която по производствата по този кодекс не се събират държавни такси и не се заплащат разноски, освен ако това е предвидено в него или в друг закон, както и в случаите на обжалване на административни актове по съдебен ред и при предявяване на иск по този кодекс. В чл. 143 ал.1 е регламентиран случая, когато съдът отмени обжалвания административен акт или отказа да бъде издаден административен акт - тогава държавните такси, разноските по производството и възнаграждението за един адвокат,

ако подателят на жалбата е имал такъв, се възстановяват от бюджета на органа, издал отменения акт или отказ.

Съгласно чл.38 ал.1 т.2 от Закона за адвокатурата адвокатът може да оказва безплатно адвокатска помощ и съдействие на материално затруднени лица, като според ал.2 на същия член съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл.36 ал.2 и осъжда другата страна да го заплати.

Съгласно чл.36 ал.2 от Закона за адвокатурата размерът на адвокатското възнаграждение се определя в договор между адвоката и клиента и не може да бъде по-нисък от предвидения в наредба на Висшия адвокатски съвет размер за съответния вид работа.

Правото на адвоката да окаже безплатна адвокатска помощ на лице по чл.38 ал.1 т.2 от Закона за адвокатурата е установено със закон. Когато в съдебното производство насрещната страна дължи разноски, съгласно чл.38 ал. 2 от Закона за адвокатурата адвокатът, оказал на страната безплатна правна защита, има право на адвокатско възнаграждение в размер, определен от съда, което възнаграждение съдът присъжда на адвоката. Съгласно константната съдебна практика, за да упражни адвокатът това свое право, е достатъчно да представи сключен със страната договор за правна защита и съдействие, в който да посочи, че договореното възнаграждение е безплатно на основание чл.38 ал.1 т.2 от Закона за адвокатурата, като не се нуждае от доказване обстоятелството, че клиентът не разполага с финансова възможност да я заплати.

Следователно в случая съдът следва да определи размера на адвокатското възнаграждение.

В чл.8 ал.3 от Наредбата е посочено, че за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела без определен материален интерес, извън случаите по ал.2, възнаграждението е 500 лв.

Според чл.8 ал.2 т.3 от Наредбата за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела без определен материален интерес за дела по Закона за Министерството на вътрешните работи възнаграждението е 400 лв.

Съобразявайки се с всички посочени нормативни разпоредби съдът стига до извода, че в конкретния случай минималния размер на адвокатското възнаграждение за един адвокат е 400 лева. Въззивникът направи искане за присъждане на адвокатско възнаграждение в размер на 500 лева. Според спецификата на настоящия случай – отмяна на заповедта за задържане, участието на адвокат в три съдебни заседания с разпит на пет свидетели, специфичната материя, изискваща време и усилия за преглед и усвояване на нормативната база и практиката по нея и ръководейки се от принципа за разумно остойностяване на положения труд, прецененото с оглед на правната и фактическа сложност на случая съдът счита, че в случая справедливо адвокатско възнаграждение за въззивника е в размер на 500 лева.

Водим от горните мотиви и на основание чл.172, ал.2, предложение четвърто от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед за задържане на лице рег.№ 43633-62 от 04.02.2022 г. , издадена от Г. Н. Г. – младши инспектор Второ РУ при ОД на МВР Варна.

Осъжда ОД на МВР Варна да заплати на Г. ГР. ЯМБ. ЕГН ***** сумата 10/десет/ лева за направени по делото разноси и на адвокат Д.В. С.-А. сумата от 500 /петстотиндесет лева/ лева адвокатско възнаграждение.

Оставя без уважение искането на ОД на МВР Варна за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Да се изпратят съобщения на ОД на МВР Варна и на Г. ГР. ЯМБ. чрез адв.Д.С., че решението е изготвено.

Решението подлежи на касационно обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от получаване на съобщението, че мотивите към решението са изготвени пред Административен съд гр.Варна по реда на Административно-процесуалния кодекс.

Съдия при Районен съд – Варна: _____